
Uz veliki jubilej kršćanstva

Predvođena Ivanom Pavlom II. Katolička Crkva na općoj razini raznim programima i pothvatima tijekom cijele 2000. god. obilježava veliki jubilej kršćanstva. Pa i bio bi nenadoknдиви propust i velika šteta ostati skrštenih ruku te iz drugog tisućljeća kršćanstva šutke prijeći u treće. Svojim pozivom na čišćenje pamćenja i konkretnim potezima, susretima, porukama, izjavama i liturgijskim slavljinama Papa "uznemiruje" cijelu Crkvu i ujedno privlači pozornost čitavoga svijeta na događanja u njoj. Sve je nekako u pokretu, užurbano i u napetom iščekivanju, a neke odvažne izjave i geste Ivana Pavla II. jednostavno "iznenađuju" jer izlaze iz okvira uobičajenoga.

Potaknute riječima i primjerom rimskog Prvosvećenika, lokalne Crkve i crkvene ustanove diljem katoličkoga svijeta, prema svojim mogućnostima, stanju u kojemu se nalaze i prema potrebama, doduše različitim, ali koje su zacijelo svugdje velike, i same nastoje obilježiti jubilarnu 2000. godinu kršćanstva te s obnovljenom vjerom, s novom duhovnom snagom, svježinom i poletom zaputiti se u izgradnju boljega svijeta u novom tisućljeću. Vrhbosanska katolička teologija, najstarija visokoškolska ustanova u BiH, osnovana 1890. god., koja djeluje u specifičnim zemljopisno-povijesnim i vjersko-kulturnim okolnostima, također se uključila u proslavu velikog jubileja prilozima akademske naravi. U tom smislu spomen zaslužuju napose dva događaja: proslava Dana Teologije 18. listopada i ekumenski kolokvij *Katolici i pravoslavci* 25. studenoga 2000.

Redovitu godišnju proslavu svoga Dana, blagdana sv. Luke, Vrhbosanska je katolička teologija u godini velikog jubileja i ujedno o 110. obljetnici svoga osnutka obogatila između ostalog za tu prigodu posebno pripremljenim predavanjem *Ekumenizam i religijski dijalog u jubilejskom programu Crkve*. A ekumenski kolokvij *Katolici i pravoslavci* uslijedio je nakon prethodna dva međureligijska kolokvija: između katolika i židova 21. studenoga 1998. te između katolika i muslimana 13. studenoga 1999. I primjereno je da se u jubilarnoj 2000. godini kršćanstva i na domaćoj razini zajedno nađu teolozi dviju najbrojnijih kršćanskih zajednica na ovim prostorima: katolici i pravoslavci.

Crkveni dokumenti pozivaju katolike na iskreni dijalog s nekatolicima, s nekršćanima i napose na njegovanje ekumenizma. I jubilejski je program Crkve znatno u tom znaku. Za nas ovdje, međutim, korisno je podsjetiti na riječi pape Ivana Pavla II. izrečene upravo u Sarajevu. Obraćajući se biskupima BiH 13. travnja 1997., Papa je između ostaloga

rekao: "Ustrajna i temeljita metoda dijaloga mora posebno obilježavati odnose s braćom pravoslavicima i s drugom braćom kršćanima s kojima nas povezuju ne male sveze vjere. Jednako tako srdačnim riječima i iskrenim stavom tražite razloge susretanja i razumijevanja sa sljedbenicima islama, kako bi se mogao izgrađivati miroljubivi suživot u uzajamnome poštivanju pravâ svakoga pojedinca i svakoga naroda." Predstavnicima pak Srpske pravoslavne Crkve u BiH, Papa je istoga dana kazao: "Božja nas blagodat ujedinjuje u vjeri u Boga koji je Jedan i Sveta Trojica, koji nam se otkrio u Gospodu Kristu i sjedinjuje nas u poštovanju i ljubavi prema Svetom Pismu, koje je zajednički korijen nauka koji su propovjedali Sveti Oci i učili već prvi opći sabori. Pozvani smo da budemo navjestitelji tog nauka hodeći tragom Svetih Apostola kojima je data služba pomirenja... Sada, u zoru novog kršćanskog milenijuma, svi osjećamo hitnu potrebu za stvarnim pomirenjem katolika i pravoslavaca, kako bi, obnovljena srca i duše, mogli ponovno nastaviti put sve savršenijeg hoda za Gospodinom Kristom..."

U duhu Papina poziva i riječi izgovorenih na ovom prostoru ljudima ovoga podneblja, Vrhbosanska je katolička teologija organizirala spomenuti ekumenski kolokvij. Na njemu su obrađene četiri teme, o kojima, s posebnim pogledom na sadašnje poratne prilike i na potrebe Crkve i vjernika na prijelazu u novo tisućljeće kršćanstva, katolici i pravoslavci, prema mišljenju organizatora, mogu i trebaju razgovarati i jedni druge obogaćivati, kako bi uspješnije izvršavali od Krista dobiveno poslanje te, razumije se, prema mogućnostima u tome i surađivali. O svakoj od četiti odabrane teme govorio je katolički i pravoslavni teolog, svaki sa stajališta svoje crkveno-teološke tradicije i nauke. Mjesni poglavari i jedne i druge Crkve podržali su kolokvij i na njemu sudjelovali, a Nadbiskupski ordinarijat vrhbosanski i Mitropolija dabrobosanska ovom su prigodom 2000 godina kršćanstva obilježili zajedničkim programom u pravoslavnoj sabornoj crkvi i u katoličkoj katedrali.

Već zbog same činjenice da je ovaj kolokvij održan, i to u ozračju otvorenosti i tolerancije, isplatilo se organizirati ga. Međutim, ovaj će susret zasigurno uroditi i drugim vrijednim plodovima. On za sada predstavlja početak i vrlo važan korak u izgradnji uzajamnog povjerenja između katolika i pravoslavnih teologa ovdje. Neki smatraju ovaj pothvat hrabrim, no dijalog nema alternative. Zahvalni smo profesorima Bogoslovnog fakulteta Srpske pravoslavne Crkve u Beogradu za ostvarenu suradnju kao i katoličkim teolozima za spremno sudjelovanje. Njihova predavanja, a i predavanje s proslave Dana Teologije, u ovom broju časopisa *Vrhbosnensia*, u rubrici Studia, stavljamo na uvid široj javnosti. Neka i ovo bude skromni prilog obilježavanju velikog jubileja!

Glavni urednik